

HOMILIE 23^e ZONDAG door het jaar B 2009

Er zijn een aantal woorden, die onze verbazing uitdrukken. Wauw, cool, gaaf, sjiek. Wij vertalen ze niet. Ze moeten zo gebruikt worden. Zij horen bij het taalgebruik van de jeugd en hun cultuur. In het evangelie van vandaag is er ook zo'n woord aanwezig, dat onvertaald is gebleven, omdat het de toehoorders tot in hun diepste wezen geraakt heeft. Hun monden stonden open van verbazing, want Jezus zegt: "Effeta' – Ga open. Open je." Het klinkt als die goede uitslag na een examen of bij de huisarts. In het evangelie betekent het concreet voor een doofstomme, dat hem de oren opgaan. Hij kan horen. Hij verstaat de mensen om zich heen en hij kan met hen spreken. Hij hoort erbij. Welk een goed nieuws wordt ons vandaag verteld. Jezus schenkt verlossing aan deze man.

Het schijnt dat er niets zo tragisch is als het lot van een doofstomme. Erger dan een lamme of een blinde voelt een doofstomme zich buitengesloten. Hij is letterlijk van de wereld afgegrensd. Hij ziet de mensen lachen en weet niet waarom. Hij ziet de mensen huilen en stelt zich vragen. Hij kan niet delen in het lijden noch in de vreugde van anderen. Hij kan niet aan het leven deelnemen. Hij staat aan de kant. Hij hoort er niet bij.

Jezus ontmoet zo'n man in het zg. tienstedengebied dekapolis. Het hoort niet tot het joodse land. Voor joden tellen de mensen die er wonen, dus niet mee. Zij worden als ongelovige heidenen afgedaan. Maar Jezus sluit niemand buiten uit zijn hart. Ook deze mensen niet, voor wie de joden geen goed woord over hebben. Om voor hen een goed woord over te hebben en om zich hun nood aan te trekken. Daar ontmoet hij een doofstomme. Joden hebben geen aandacht voor hem. Volgens joodse opvattingen zal deze man wel iets op zijn kerfstok hebben, of zijn ouders. Een straf dus. Doofstom is hij niet voor niets. Eigen schuld, dikke bult. Maar Jezus denkt er anders over. Jezus ziet de nood van deze mens, de uitsluiting en de vereenzaming. Jezus zucht als hij de doofstomme ziet. Hij wil niet dat deze mens afgesloten blijft. Daarom zegt hij: 'Effeta' (ga open); en Hij zegt dat niet alleen tegen die doofstomme maar tegen alle gesloten mensen van alle tijden. 'Ga open!' Jezus wil dat wij ons hart openen voor God en voor onze medemensen.

Soms kunnen in de schriftuitleg bepaalde woorden ook overdrachtelijk verstaan worden. Een ongelovige wordt vaak als een doofstomme verstaan, die zijn oren gesloten houdt voor God en voor zijn boodschap van het heil en voor de opdracht die het christen-zijn inhoudt. Een ongelovige lijkt zo op een doofstomme. Verder: Hoeveel mensen zijn er tegenwoordig, mensen die doof zijn voor de stem van hun geweten! Ze horen de stem van God niet meer in het binnenste van hun hart. Gewetenloos gaan zij vaak met elkaar om.

Wij leven in een samenleving van 'ieder voor zich'. Ons hart is vergrendeld en enkel het eigen voordeel telt. 'Ga open' zegt de Heer tot ons. Kijk om je heen! Leg je oor te luisteren! Hoe talrijk zijn de mensen, die eenzaam in een gewoon huis in een gewone straat wonen? Jezus ziet het en zegt tot ons: 'Ga open'. Zie de nood om je heen en sluit er je hart niet voor. Luister naar de nood van je medemens en spreek woorden van goedheid en liefde.

Vele tekens, waarmee God ons oproept tot verantwoordelijkheid, gaan aan ons voorbij. Maar wij mogen ons als christenen niet afsluiten voor de problemen van deze wereld.

Hier op aarde moet een rijk van vrede en gerechtigheid opgebouwd worden. Dat is onze opdracht.

Effeta 'Open u', zegt Jezus tot ons. Wees fijngevoelig. Overwin de hardheid van je hart. Sluit je niet af voor de mens, dichtbij of veraf. Wees een liefdevol mens en laat je hart kloppen samen met het hart van de Heer.